

Dani Odsjeka za muzikologiju : proslava 50. obljetnice osnutka Odsjeka za muzikologiju

---

Sveučilište u Zagrebu, Muzička akademija

Supplement / Prilog

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:116:693427>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-10-20**

Repository / Repozitorij:

[Academy of Music University of Zagreb Digital Repository - DRMA](#)

Dani Odsjeka za muzikologiju

**Proslava 50. obljetnice osnutka
Odsjeka za muzikologiju**
Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu

23. – 28. studenoga 2020.

Dani Odsjeka za muzikologiju

Proslava 50. obljetnice osnutka

Odsjeka za muzikologiju

Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu

23. – 28. studenoga 2020.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU • MUZIČKA AKADEMIJA • ODSJEK ZA MUZIKOLOGIJU

DANI ODSJEKA ZA MUZIKOLOGIJU

Proslava 50. obljetnice osnutka
Odsjeka za muzikologiju
Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu

Izdavač

Sveučilište u Zagrebu • Muzička akademija • Odsjek za muzikologiju

urednica

Sanja Kiš Žuvela

korektori

članovi organizacijskog odbora

lektorica

Dunja Aleraj Lončarić

prijelom i tisak

Sveučilišna tiskara d. o. o., Zagreb

ISBN: 978-953-8252-00-6

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem 001081550

Dani Odsjeka za muzikologiju

Proslava 50. obljetnice osnutka Odsjeka za muzikologiju

Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu

SADRŽAJ

PREGLED ZBIVANJA	1
RIJEČI DOBRODOŠLICE	2
SVEČANO OTVORENJE	4
SAŽECI GOVORA REDOVITIH PROFESORA ODSJEKA ZA MUZIKOLOGIJU U MIROVINI	6
STUDENTSKI SIMPOZIJ <i>6 ZA 50</i>	15
SAŽECI IZLAGANJA STUDENATA	19
CONCERTS	74

Dani Odsjeka za muzikologiju

Proslava 50. obljetnice osnutka Odsjeka za muzikologiju

Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu

PREGLED ZBIVANJA

SVEČANO OTVORENJE

ponedjeljak, 23. studenoga 2020., 17 h

Dvorana *Blagoje Bersa* & *live stream*

STUDENTSKI SIMPOZIJ 6 ZA 50

utorak, 24. studenoga 2020., 9 – 16:30 h

Dvorana *Stančić* & *zoom*

MEĐUNARODNI SIMPOZIJ

MUSICOLOGY AND ITS FUTURE IN TIMES OF CRISES

PLENARNO PREDAVANJE: NICHOLAS COOK

srijeda, 25. studenoga 2020., 17 h, *zoom*

SESIJE

četvrtak, 26. studenoga, 10 h – subota, 28. studenoga 2020., 18 h, *zoom*

KONCERTI

ANSAMBL GAMELANA JAMAN SUARA

petak, 27. studenoga 2020., 19:30 h,

Dvorana *Blagoje Bersa* & *live stream*

ASMANGU – ANSAMBL STUDENATA MUZIČKE AKADEMIJE ZA NOVU GLAZBU

subota, 28. studenoga 2020., 19:30 h,

Dvorana *Blagoje Bersa* & *live stream*

Riječi dobrodošlice

Dobro došli na prve Dane Odsjeka za muzikologiju, manifestaciju priređenu u povodu proslave 50. obljetnice osnutka Odsjeka za muzikologiju (1970. – 2020.). Premda korijeni muzikološkoga znanstvenog i nastavnog rada na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu i njezinim institucionalnim pretečama sežu u pretprošlo stoljeće, ključni je korak učinjen 1948. osnutkom Historijsko-teoretskog odjela, koji je 1970. prerastao u Odjel za muzikologiju. Od samih početaka disciplina crpi svoju vitalnost iz činjenice da stasa u okruženju posvećenom prvenstveno umjetničkomu djelovanju, u „manjinskoj” ulozi znanosti.

Jubilej obilježavamo svečanim otvorenjem u sklopu kojega će se 23. studenoga 2020. javnosti obratiti četvero redovitih profesora Odsjeka za muzikologiju u mirovini, akademici Ivan Supičić, Koraljka Kos, Stanislav Tuksar i Nikša Gligo. Osvrnut će se na zajednički doprinos izgradnji odsjeka nizom plenarnih obraćanja o povijesti njegova djelovanja. Nakon ovih doajena hrvatske muzikologije čije su zasluge neizmjerne, riječ će 24. studenoga 2020. preuzeti podmladak, studenti muzikologije, ali i drugih odsjeka Muzičke akademije koji su se istaknuli svojim angažmanom na nastavi muzikoloških predmeta. Oni će kroz simpozij naziva *6 za 50* u šest tematskih sesija predstaviti radove nastale kroz studij pod mentorstvom nastavnika Odsjeka za muzikologiju.

Treća manifestacija u sklopu Dana Odsjeka za muzikologiju međunarodni je simpozij *Musicology and Its Future in Times of Crises (Muzikologija i njezina budućnost u krizna vremena*, 25. – 28. studenoga 2020.), koji će plenarnim izlaganjem otvoriti Nicholas Cook, profesor Sveučilišta u Cambridgeu u mirovini. Kada je 2019. oglašen poziv na prijavu za simpozij, nismo mogli ni slutiti koliko će njegova tema postati aktualnom. Nažalost, s obzirom na epidemiološku situaciju, simpozij *Musicology and Its Future*

in Times of Crises u cijelosti će se održati na daljinu, uz mogućnost praćenja internetskoga prijenosa.

Odlučni smo u namjeri da svečano otvorenje i studentski simpozij održimo u zgradi Muzičke akademije uz pridržavanje svih epidemioloških mjera, što, nažalost, uključuje ograničenja u pogledu broja prisutnih, no i to će se nastojati nadomjestiti mogućnošću praćenja u digitalnom prostoru.

U nadi da će se sljedeći Dani Odsjeka za muzikologiju odvijati u manje krizna vremena, htio bih zahvaliti svima koji su omogućili i podržali ovu manifestaciju, prvenstveno stalno zaposlenim nastavnicima Odsjeka za muzikologiju, dekanu i članovima uprave Muzičke akademije, članovima Organizacijskog i Programskog odbora simpozija *Musicology and Its Future in Times of Crises*, Ministarstvu znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, Zakladi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te Veleposlanstvu Republike Indonezije.

doc. dr. sc. **Ivan Ćurković**, pročelnik Odsjeka za muzikologiju

Svečano otvorenje

ponedjeljak, 23. studenoga 2020., 17 h

Dvorana *Blagoje Bersa* & live stream

Pozdravni govori

red. prof. art. **Igor Lešnik**, dekan Muzičke akademije

doc. dr. sc. **Ivan Ćurković**, pročelnik Odsjeka za muzikologiju

Johann Sebastian Bach: Preludij i fuga u G-duru, BWV 541

izv. prof. art. **Pavao Mašić**, orgulje

Govori redovitih profesora Odsjeka za muzikologiju u mirovini

akademik **Ivan Supičić**

Pokretanje odsjeka – od osobnih sjećanja do općega konteksta

Dora Pejačević: *U lovu je Mjesec na Sunce*, op. 23, br. 4

red. prof. art. **Lidija Horvat Dunjko**, sopran

Mario Čopor, v. umj. sur., klavir

akademkinja **Koraljka Kos**:

Tako je počelo: uz 50. obljetnicu osnutka odsjeka

Ivan Zajc: „On ode! Bože, čemu požurit mu se valja?”

recitativ i romanca Jelene iz 1. čina opere *Nikola Šubić Zrinjski*

red. prof. art. **Lidija Horvat Dunjko**, sopran

Mario Čopor, v. umj. sur., klavir

akademik **Stanislav Tuksar**

Prvo desetljeće Odsjeka za muzikologiju i Muzikološkog zavoda Muzičke akademije: 1970-e godine kao prvo razdoblje jedinstva muzikološkog istraživanja i visokoškolske nastave

Marko Ruždjak: *Odrazi*, za koloraturni sopran i klavir
red. prof. art. **Lidija Horvat Dunjko**, sopran
Mario Čopor, v. umj. sur., klavir

akademik **Nikša Gligo**

Zastupljenost glazbe 20. stoljeća na studiju muzikologije

Boris Papandopulo: *Toccata cromatica*
izv. prof. art. **Pavao Mašić**, orgulje

Sažeci govora redovitih profesora Odsjeka za muzikologiju u mirovini

Ivan Supičić

Pokretanje Odsjeka – od osobnih sjećanja do općega konteksta

U ovom se uvodnom izlaganju prilikom svečanog obilježavanja 50. obljetnice osnutka Odsjeka za muzikologiju na Muzičkoj akademiji u Zagrebu iznose autorova sjećanja na osobe koje su u tome sudjelovale i ocrtavaju opće prilike koje su vladale u tom trenutku i neposredno prije njega. Uz autora ovoga teksta glavni su i najzaslužniji inicijatori pokretanja Odsjeka bili Josip Andreis, Milo Cipra, Marijan Koletić i Krešimir Kovačević. Nezaobilaznu je ulogu u tom događaju imao Andreis kao pročelnik tadašnjega Historijskog odjela na Akademiji i najistaknutiji povjesničar glazbe u Hrvatskoj, među ostalim autor više knjiga s područja opće i hrvatske povijesti glazbe te glavni urednik prvoga izdanja *Muzičke enciklopedije* (1958. – 1963.) u nakladi Leksikografskog zavoda u Zagrebu.

Pokretanju Odsjeka, tada nazvanog Odjel, neposredno je prethodilo osnivanje maloga istraživačkog centra nazvanog Muzikološki zavod, koji je bio i stručno-tehnička potpora dvama tada pokrenutim važnim časopisima: *Arti musices* (na hrvatskome), koji se bavio ponajprije hrvatskom glazbom, te *International Review of the Aesthetics and Sociology of Music* (na engleskom, njemačkom i francuskom), koji se bavio pluridisciplinarnom problematikom glazbe uopće. Sve to bila je važna podloga za osnivanje Odsjeka i davalo mu je dodatnu snagu. Opća „pretproljećarska“ atmosfera u Hrvatskoj išla je u tomu trenutku u prilog poduzimanju svih tih projekata.

Akademik **Ivan Supičić** (1928.) u rodnom je Zagrebu apsolvirao studij prava 1954. i diplomirao klavir na Muzičkoj akademiji 1953., na kojoj je 1956. postao honorarnim asistentom za estetiku i sociologiju glazbe. Od 1960. do 1963. radio je kao istraživač u Nacionalnom centru za znanstvena istraživanja (CNRS) u Parizu. Doktorirao je na sveučilištu Sorbonne 1962. tezom o sociologiji glazbe. Godine 1964. postaje docent, 1970. izvanredni i 1976. redoviti profesor estetike i sociologije glazbe na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, a predaje i povijest glazbe te kasnije Uvod u muzikologiju. Akademsku godinu 1967./1968. proveo je na sveučilištu Harvard kao korisnik stipendije *Zlatko Baloković* tadašnje Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Od 1970. u više navrata i tijekom više godina vodi Odsjek za muzikologiju i Muzikološki zavod Muzičke akademije u Zagrebu, u pokretanju kojih je sudjelovao i na kojima je djelovao do 1984. Od 1979. bio je gostujući profesor, a od 1980. do 1986. izvanredni profesor na Sveučilištu za humanističke znanosti u Strasbourgu, na kojemu je 1986. postigao i državni doktorat tezom *Muzikologija i interdisciplinarnost: Sociološko-povijesni doprinosi i muzikološki radovi u Francuskoj između 1953. i 1983.* Na istome je sveučilištu potom, do umirovljenja 1994., predavao estetiku i sociologiju glazbe, socijalnu povijest glazbe i metodologiju znanstvenog istraživanja u muzikologiji.

Uz osnutak kompletnoga studija muzikologije i znanstvenoistraživačkoga Muzikološkog zavoda, pri Muzičkoj akademiji u Zagrebu pokrenuo je i časopis *International Review of the Aesthetics and Sociology of Music*, kojemu je bio i glavnim urednikom tijekom prvih trideset godišta. Objavio je više od 150 radova s područja socijalne povijesti i sociologije glazbe, estetike glazbe, kulturoloških studija i humanističke duhovnosti. Među njima ističu se monografije *Estetika evropske glazbe* (1978.), *Music in Society: A Guide to the Sociology of Music* (1987.) te *Za univerzalni humanizam: Prema potpunijoj čovječnosti* (2010.). Redoviti je član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te Europske akademije znanosti, umjetnosti i humanističkih znanosti u Parizu, kao i dopisni član Slovenske akademije znanosti i umjetnosti u Ljubljani. Za svoj je rad primio više nagrada i priznanja u Hrvatskoj i inozemstvu, među njima i Državnu nagradu za životno djelo u humanističkim znanostima 2020.

Koraljka Kos

Tako je počelo: Uz 50. obljetnicu osnutka Odsjeka za muzikologiju Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu

U izlaganju će se obnoviti sjećanja na osnutak Odsjeka za muzikologiju Muzičke akademije u Zagrebu, čiji je rad u prikladnom povijesnom i kulturnom trenutku (1970.) pokrenuo Ivan Supičić. Istodobno je bio organiziran i istraživački rad u Muzikološkom zavodu te osnovana dva znanstvena časopisa, *Arti musices* i *International Review of the Aesthetics and Sociology of Music*. Tako je osigurano jedinstvo teorije i nastavne prakse, čime su položeni temelji moderne hrvatske muzikologije te započeo proces njezine institucionalizacije. Prikazat će se organizacija studija muzikologije u usporedbi s prijašnjim Historijsko-teoretskim odjelom, a u skladu s međunarodnim standardima. Zamjetna je postupna diferencijacija tema diplomskih radova iz historijske muzikologije, s naglaskom na sadržajima iz hrvatske glazbene baštine. U novije vrijeme prevladavaju teme iz sistematske muzikologije, kao posljedica znanstvenih interesa dijela nastavnika koji predaju na Odsjeku.

Akademkinja **Koraljka Kos** (1934.) na Historijsko-teoretskom odjelu Muzičke akademije u Zagrebu diplomirala je 1957. Studirala je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu povijest umjetnosti i njemački jezik, koji je diplomirala 1959. Akademske godine 1957./1958. boravila je na specijalizaciji iz muzikologije u Edinburghu. Na Odsjeku za muzikologiju Filozofskog fakulteta u Ljubljani obranila je 1967. doktorsku disertaciju pod naslovom *Muzički instrumenti u srednjovjekovnoj likovnoj umjetnosti Hrvatske*. Od 1959. do 1965. radila je kao stručna suradnica na Radničkom sveučilištu *Moša Pijade* u Zagrebu. Od 1967. bila je zaposlena na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, najprije u knjižnici, a potom od 1970. na Odsjeku za muzikologiju, na kojemu je 1984. izabrana u zvanje redovite profesorice i djelovala do umirovljenja 1994. Predavala je opću i nacionalnu povijest glazbe, paleografiju i organologiju. Kao stipendistica Zaklade *Alexander von Humboldt* boravila je u akademskoj godini 1973./1974. na znanstvenoistraživačkom radu u Göttingenu i Heidelbergu.

Kao gostujuća profesorica predavala je na sveučilištima u Grazu (1983./1984.) i Beču (1993.).

Od početka rada Muzikološkog zavoda Muzičke akademije 1969. aktivno djeluje u radu na njegovim znanstvenim projektima. Kao članica Međunarodne komisije za ikonografiju glazbe (RIdIM) pokrenula je sustavna istraživanja ikonografske dokumentacije u Hrvatskoj. U zvanje emerite na Odsjeku za muzikologiju Muzičke akademije izabrana je 2014. U središtu je njezina znanstvenoistraživačkog rada hrvatsko glazbeno nasljeđe, koje nastoji osvjetliti kao dio europskoga kulturnog zajedništva i komparativno u odnosu na međunarodna stilska kretanja, a unutar njega posebice umjetnička popijevka, ikonografija glazbe, kao i razdoblja baroka, pretklasike i moderne, o kojima je potaknula i ostvarila niz značajnih novih uvida i glazbenopovijesnih interpretacija. Među njezinim radovima ističu se monografije *Musikinstrumente im mittelalterlichen Kroatien* (1972.), *Dora Pejačević* (1982.) i *Hrvatska umjetnička popijevka: Povijesna i analitička motrišta* (2014.), a prekretničku ulogu imaju i njezine studije *Luka Sorkočević i njegov doprinos pretklasičnoj instrumentalnoj muzici* (1974.) i *Začeci nove hrvatske muzike* (1976.). Na području izdavanja rane glazbe u nas uvela je međunarodne standarde. Kao koautorica kritičkog izdanja *Pavlinkog zbornika 1644* (1991.) nagrađena je državnom nagradom *Bartol Kašić* za znanost. Redovita je članica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Stanislav Tuksar

Prvo desetljeće Odsjeka za muzikologiju i Muzikološkog zavoda Muzičke akademije: 1970-e godine kao prvo razdoblje jedinstva muzikološkog istraživanja i visokoškolske nastave

S perspektive povijesnog odmaka od pola stoljeća moguće je sagledati 1970-e godine, tj. prvo desetljeće djelovanja Odsjeka za muzikologiju i Muzikološkog zavoda Muzičke akademije u Zagrebu, kao bitni zaokret u dotadašnjem ritmu, artikulaciji, organizaciji i uopće cjelokupnom djelovanju na području muzikologije kao znanstvenoistraživačke i visokoškolsko-nastavne humanističke discipline u Zagrebu i Hrvatskoj. Predavanja i seminari na Odsjeku (npr. pojedini kolegiji iz opće i nacionalne povijesti glazbe te estetike i sociologije glazbe) bili su sadržajno u velikoj mjeri povezani sa znanstvenoistraživačkim projektima i izdavačkom djelatnošću koja se zbivala u Zavodu, a novi inovativni nositelji tih djelatnosti ujedinjavali su u jednoj osobi istraživače i nastavnike. Konkretno, tu je bila riječ prije svega o projektima *Sistematska istraživanja rane hrvatske muzike i valorizacija novije hrvatske muzike do 20. stoljeća* (1970. – 1975.) i *Fundamentalna muzikološka dokumentacija i istraživanje za povijest glazbe u Hrvatskoj* (1976. – 1980.), koji su do kraja sedamdesetih godina uključivali muzikologe na Muzičkoj akademiji (profesore, studente, post-diplomande) i izvan nje, kao i skladatelje, reproduktivne umjetnike (instrumentaliste, pjevače), psihologe glazbe, radijske i televizijske glazbene urednike te kritičare glazbe.

Podnositelj priopćenja iznijet će zaključno vlastite reminiscencije o tome kako su te inovacije napose mladim istraživačima stubokom promijenile profesionalne i egzistencijalne perspektive, životne putove i ostvarenja, a to je s druge strane djelomice bilo povezano s općim kretanjima u ondašnjem društvenom okružju i političkom sustavu.

Akademik **Stanislav Tuksar** (1945.) na Filozofskom je fakultetu u Zagrebu završio studij anglistike i filozofije 1970., a na Muzičkoj akademiji studij violončela u klasi Rudolfa Matza 1972. Magisterij iz muzikologije postigao je 1978. na istoj ustanovi radom *Hrvatski renesansni teoretičari glazbe*, a doktorat iz područja filologije s posebnim obzirom na muzikologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1990. disertacijom pod naslovom *Hrvatska barokna glazbena terminologija – Nazivlje glazbala i instrumentalne glazbe u hrvatskim tiskanim rječnicima od 1649. do 1742: Organografsko-povijesni i sociolingvistički aspekti*. Akademskih godina 1974./1975. i 1975./1976. boravio je na specijalizaciji iz muzikologije na sveučilištu Paris IV Sorbonne. Zahvaljujući stipendiji zaklade *Alexander von Humboldt*, boravio je od 1986. do 1988. u Državnom institutu za istraživanje glazbe u Zapadnom Berlinu. Od 1970. do 1980. radio je kao kancelarijski referent, a potom kao stručni suradnik i znanstveni asistent u Muzikološkom zavodu Muzičke akademije u Zagrebu. Od 1980. bio je znanstveni asistent i upravitelj Zavoda za muzikološka istraživanja Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti (danas: Odsjek za povijest hrvatske glazbe HAZU-a), a od 1991. znanstveni suradnik. Godine 1992. izabran je u zvanje izvanrednog profesora na Odsjeku za muzikologiju Muzičke akademije u Zagrebu, na kojemu od 1998. do umirovljenja djeluje kao redoviti profesor estetike glazbe, povijesti glazbe (ranije), a predavao je i predmet Uvod u muzikologiju, kao i predmete na poslijediplomskom studiju.

Na Odsjeku danas djeluje kao *professor emeritus* (od 2017.) i voditelj doktorskoga studija muzikologije. U razdoblju od 1997. do 2000. obavljao je dužnost prodekana Muzičke akademije, a od 2004. do 2009. pročelnika Odsjeka za muzikologiju. U njegovu znanstvenoistraživačkom radu središnje mjesto zauzima istraživanje, obradba i interpretacija hrvatskih glazbenih izvora, a u njegovim publikacijama prisutne su i teme s područja estetike glazbe, kao i istraživanja povijesti hrvatskoga glazbenog nazivlja. Osim kao plodan autor (objavio je više od 240 znanstvenih i stručnih članaka), ističe se i kao urednik brojnih publikacija s područja muzikologije, organizator nacionalnih i međunarodnih znanstvenih skupova te glavni urednik časopisa *International Review of the Aesthetics and Sociology of Music* (od 2000.). Redoviti je član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Nikša Gligo

Zastupljenost glazbe 20. stoljeća na studiju muzikologije

Glazbu 20. stoljeća muzikološka literatura obično tretira kao zasebnu historiografsku kategoriju. Ne zanemaruju se pritom stanovite anticipacije u glazbi druge polovine 19. stoljeća, pogotovo skladanje na rubu tonaliteta, koje će u 20. stoljeću dovesti i do njegova napuštanja. U drugoj polovini 20. stoljeća boja će postati svojevrsni sinonim za zvuk kao glazbu, a skladanje zvuka gotovo da postaje sinonim za skladanje glazbe. To izjednačavanje (kontroliranog) stvaranja zvuka i skladanja glavna je odlika glazbe 20. stoljeća koja se najviše odmiče od tradicije. Zato je posve razumljivo da je jedina teorija koja može pratiti takvu glazbu ona koju stvaraju sami skladatelji, i to daleko više nego što je to prethodno bio slučaj. Na studiju se zato nastojalo što više koncentrirati upravo na bitne tekstove te „skladateljske teorije“.

Poseban su problem bile pojave koje su se još više udaljavale od uobičajenog shvaćanja glazbe: npr. „metaglazbeni fenomeni“ i „instrumentalni teatar“. Jedini način njihove elaboracije jest puka deskripcija „djela“, dakle opet se moramo pozvati na skladateljsku teoriju posebne vrste. Metodčki se ovdje mahom oslanjalo na inicijativu samih studenata, ako je uopće bila dostupna ikakva građa (zapis skladbe, ako se uopće podrazumijevao, analitički pristupi i sl.). Nastava glazbe 20. stoljeća uglavnom se odvijala u okviru kolegija povijesti glazbe, tek djelomično u okviru kolegija analize i/ili estetike.

Druga vrsta glazbe 20. stoljeća, ona popularna, na Odsjeku za muzikologiju nije bila predmet zasebnog kolegija sve do prijelaza na bolonjski sustav studiranja. No i prije toga studenti su mogli birati temu diplomskog rada s područja popularne glazbe. U izlaganju će se dotaknuti i specifičnosti koje bi se pojavljivale pri mentoriranju takvih radova.

Akademik **Nikša Gligo** (1946.) završio je studij anglistike i komparativne književnosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1969., a studij muzikologije na Filozofskom fakultetu u Ljubljani 1973. Na Muzičkoj akademiji u Zagrebu magistrirao je 1981. tezom o skladateljskom kontinuitetu u djelu Natka Devčića, a na Odsjeku za muzikologiju Filozofskog fakulteta u Ljubljani obranio 1984. doktorsku disertaciju pod naslovom *Problemi Nove glazbe 20. stoljeća: Teorijske osnove i kriteriji vrednovanja*. Akademске godine 1972./1973. i 1983./1984. proveo je uz potporu DAAD-a na studijskim boravcima u Kölnu i Zapadnom Berlinu. Kao stipendist zaklade *Alexander von Humboldt* boravio je godine 1993./1994. na sveučilištu u Freiburgu u Breisgauu. Godine 1969. postaje voditelj Muzičkog salona Studentskog centra Sveučilišta u Zagrebu, gdje ostaje do 1986. Muzički je salon njegovim nastojanjima postao jednim od središta glazbenog života Zagreba toga vremena, promovirajući prije svega suvremenu glazbu.

Od 1975. do 1977. programski je tajnik, a od 1977. do 1979. umjetnički voditelj Muzičkog *biennala* Zagreb. U organizaciji toga festivala sudjelovat će sve do 1991. te ponovno u razdoblju od 2002. do 2007. Pedagoškim radom počeo se baviti 1981., kada postaje honorarni asistent na Odsjeku za muzikologiju Muzičke akademije Zagrebu, na kojemu je potom niz godina (od 1998. u zvanju redovitoga profesora) predavao povijest (novije) glazbe, predmete s područja sistematske muzikologije (Metodologija glazbene analize, Metodologija znanstvenog istraživanja, Semiotika glazbe), Uvod u muzikologiju, kao i predmete na poslijediplomskom studiju. Obavljao je dužnost prodekana Muzičke akademije (1991. – 1993.) te u dva navrata pročelnika Odsjeka za muzikologiju (1989. – 1991., 1998. – 2004.). Na Odsjeku za muzikologiju Muzičke akademije emeritiran je 2017. U središtu su njegovih istraživanja glazba dvadesetoga stoljeća, semiotika glazbe i metodološka pitanja muzikologije. Kao autor leksikonskih djela, rasprava o glazbenim terminima, kao i prijevodima stručne literature sa stranih jezika dao je dalekosežan doprinos standardiziranju hrvatskoga nazivlja s područja glazbe 20. stoljeća. Među njegovim objavljenim radovima ističu se knjige *Vrijeme glazbe* (1977.), *Problemi Nove glazbe 20. stoljeća: Teorijske osnove i kriteriji vrednovanja* (1987.) te *Zvuk – znak – glazba: Rasprave oko glazbene semiografije* (1999.). Redoviti je član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Studentski simpozij 6 za 50

utorak, 24. studenoga 2020., 9 – 17 h

Dvorana *Stančić* & zoom

SESIJA 1

9 – 9:40 h ***Trema i psihički problemi glazbenika***

9:40 – 10 h **stanka za kavu**

SESIJA 2

10 – 11 h ***Rodni aspekti glazbene historiografije 18. i 19. stoljeća***

11 – 11:20 h **stanka za kavu**

SESIJA 3

11:20 – 12 h ***Glazba, baština i pandemija: etnografija trenutka, promišljanje biti, osnaživanje***

12 – 13:30 h **stanka za ručak**

SESIJA 4

13:30 – 14:10 h ***Tradicijska glazba i nacionalizam***

14:10 – 14:30 h **stanka za kavu**

SESIJA 5

14:30 – 15:10 h ***S onu stranu glazbe?***

15:10 – 15:30 h **stanka za kavu**

SESIJA 6

15:30 – 16:30 h ***Bauk (jugo)nostalgije: politike zaborava, poetike pamćenja i popularna glazba***

Sažeci izlaganja studenata

SESIJA 1

Trema i psihički problemi glazbenika

kolegij: **Psihologija glazbe**

mentorica: **doc. dr. sc. Sanja Kiš Žuvela**

moderator: **Josip Luković**

Istraživanja koja će se predstaviti u sklopu ove sesije izrađena su grupno, a izbor tema i suradnika u potpunosti je bio prepušten studentima. Nastala su u sklopu kolegija Psihologija glazbe koji zajedno pohađaju studenti završne godine studija teorije glazbe, muzikologije i glazbene pedagogije. Radovi su nastali u zimskome semestru ak. god. 2019./2020., a obrađene teme – trema, psihički problemi glazbenika, uporaba opojnih sredstava i osobine ličnosti – među najčešće su zastupljenima kako u okviru ovoga nastavnog predmeta tako i u primijenjenim znanstvenim istraživanjima profesionalaca na ovome području.

Karla Šain, Lucija Job, Tomislav Leko:

Glazbeni nastupi i suočavanje s tremom

Istraživanje se bavi tremom prilikom glazbenih nastupa te načinima na koje se izvođači nose s njome. Provedeno je na uzorku od 201 ispitanika (studenata Muzičke akademije u Zagrebu te učenika srednjih glazbenih škola u Varaždinu i Rijeci). Istraživanje je pokazalo da negativne aspekte treme osjeća podjednak postotak ispitanika kao i u većini prijašnjih istraživanja. Da je trema jedan od faktora koji negativno utječe na izvedbu pokazuje i podudarnost s istraživanjem Međunarodne konferencije glazbenika (u njihovu se istraživanju pokazalo kako kod 16,5 % ispitanika gotovo uvijek trema negativno utječe na nastup, dok je u našem 15,9 % ispitanika potvrdilo istu tvrdnju). Način suočavanja s tremom individualan je, kao i vrsta opijata kojima se izvođači koriste kako bi smanjili utjecaj

treme. Svaki izvođač teži ka tome da razvije svoju tehniku kojom će se umiriti pred sam nastup. Neki navode kako im pomaže šetanje po prostoru, nekima je dovoljna voda, neki posežu za alkoholom, kanabisom ili cigaretama, dok neki prepuštaju sve u „Božje ruke“. Najveću razliku ipak uviđamo, i to pozitivnu, kod primjene tableta kao sredstva za smirivanje treme. Zapanjujuća je činjenica kako, prema istraživanju Međunarodne konferencije glazbenika, čak 27 % glazbenika poseže za tabletama, odnosno betablokatorima kako bi umirili tremu, dok se u našem istraživanju pokazalo da za tabletama poseže samo 3,5 % ispitanika. Istraživa-njem su potvrđene tri polazne hipoteze (gotovo svaki izvođač susreće se sa strahom od javnog nastupa; jedan je od najčešćih razloga pojave treme strah od loše izvedbe i osude okoline; trema je kod izvođača veća ako su u publici prisutni profesionalni glazbenici i glazbeni stručnjaci), dok je jedna odbačena (trema nestaje s vremenom i iskustvom na pozornici te sigurnošću samoga izvođača u vlastite sposobnosti).

Lea Konjetic, Srđan Stanojević, Marina Đoković, Marija Anđela Biondić, Antonio Čorak:

Psihički problemi profesionalnih glazbenika / studenata Muzičke akademije u Zagrebu

U ovom istraživanju nastojali smo istražiti probleme anksioznosti, perfekcionizma, niskog samopouzdanja i grižnje savjesti kod profesionalnih glazbenika, kao i prevalenciju psihičkih poremećaja i ovisnosti kod njih. Skupinu ispitanika sačinjavali su studenti Muzičke akademije u Zagrebu svih usmjerenja i godina studija (instrumentalisti, teoretičari, dirigenti, muzikolozi, pedagozi). Cilj ovog istraživanja bio je osvijestiti psihičke probleme s kojima se nose studenti Muzičke akademije, utjecati na uklanjanje stigmatizacije mentalnih bolesti te prije svega upoznati buduće pedagoge s problemima učenika, kako bi ih mogli odgajati u adekvatnom smjeru. U ispitivanje, koje je funkcioniralo kao anketa s odgovorima po Likertovoj ljestvici, uključili smo i upitnik osobina ličnosti *Big Five*, ne bismo li ustanovili postoje li crte ličnosti koje su kod glazbenika izraženije, a sudeći prema ranijim istraživanjima, mogu biti i usko povezane sa psihičkim problemima. Ispitali smo 119 subjekata, a rezultati koje smo dobili upućuju na to

da su glazbenici uistinu neurotični i savjesni, nose se s tjeskobom, niskim samopouzdanjem, visokim očekivanjima i izvođačkom napetošću te da zbog navedenih problema pribjegavaju konzumiranju opojnih sredstava.

SESIJA 2

Rodni aspekti glazbene historiografije 18. i 19. stoljeća

kolegij: *Historijska muzikologija i srodne discipline*

mentor: **doc. dr. sc. Ivan Ćurković**

moderatorica: **Andrea Grdenić**

Feminizam i rodni studiji znatno su utjecali na historijsku muzikologiju engleskoga govornog područja od 1980-ih godina do danas, a ključnima su se u tom pogledu pokazali radovi Susan McClary s jedne strane (McClary 2002) i doprinosi Gay and Lesbian Musicology s druge (Brett, Wood i Thomas 2006). S obzirom na ključne obrate u samome shvaćanju roda i seksualnosti te odgovarajuće društvene promjene u razdoblju 18. i 19. stoljeća, spektar pojava na koji možemo primijeniti rodne teorije i paradigme u glazbeno-historiografskim istraživanjima izrazito je širok, od izučavanja biografija glazbenica i glazbenika, preko socijalne povijesti glazbe, pa sve do tumačenja glazbenih djela. Slobodnim odabirom teme seminar-skoga rada studentice koje su pohađale kolegij ocrta-le su razno-rodne aspekte na koje se mogu usredotočiti istraživanja ovoga tipa.

Klara Kosić:

Služavke i gospodarice u Mozartovim operama na libreta Lorenza da Pontea

Prosvjetiteljstvo je donijelo specifična shvaćanja ženstvenosti koja su imala dalekosežni utjecaj na kasnija povijesna razdoblja. U dramaturgiji opere buffe kao novoga, građanskoga glazbeno-scenskog žanra ženski identiteti poprimaju specifična glazbena ruha, pri čemu se osim rodne distinkcije ključnom pokazala i socijalna. Referat će prezentirati drama-

turške i glazbene tehnike klasne i rodne konstrukcije likova gospodarica i služavki na primjeru triju opera W. A. Mozarta nastalih na libreta Lorenza da Pontea (*Figarov pir*, *Così fan tutte*, *Don Giovanni*).

Andrea Rakitić:

San slobodne umjetnice: glazbene karijere viktorijanskih žena

Iako su devetnaesto stoljeće u Engleskoj obilježili pokreti za emancipaciju žena, uvriježene predodžbe o ulogama kućanice i majke bile su čvrsto ukorijenjene. Kroz istraživanje socijalne povijesti glazbenica, ali i razmatranjem estetičkih promišljanja viktorijanske Engleske, u referatu će se promotriti odmaci od dominantnog modusa amaterskoga bavljenja glazbom prema mogućnostima ženskoga glazbenog profesionalizma na primjeru pjevačica, pijanistica, violinistica, glazbenih institucija te naposljetku skladateljica, s posebnim naglaskom na studiju slučaja Ethel Smyth.

Eva Bošnjaković:

Rodna čitanja Čajkovskog: razvoj i prihvatanje

Istraživanje se bavi recepcijom života i stvaralaštva P. I. Čajkovskog s posebnim naglaskom na mogućnosti *queer* čitanja. Na primjerima starijih biografskih izvora razmotrit će se načini na koje se pitanje skladateljeve seksualne orijentacije u prošlosti zaobilazilo, dok će glavni dio referata dati osvrt na najnovija otkrića iz proučavanja skladateljeva životopisa te oslikati postupni proces prihvatanja. Izdvojiti će se i određena tumačenja glazbenih djela Čajkovskog kroz ovaj rodni rakurs te razmotriti njihova relevantnost.

SESIJA 3

Glazba, baština i pandemija: etnografija trenutka, promišljanje biti, osnaživanje

kolegij: *Tradicijska glazba*

mentorica: **nasl. prof. dr. sc. Naila Ceribašić**

moderatorica: **Hana Zdunić**

Suočavanje s globalnom pandemijom potaknulo nas je preoblikovati istraživački dio kolegija posvećenog glazbi kao baštini ka glazbenoj etnografiji upravo ovog življenog trenutka. I nadalje su nas zanimali važni aspekti koji je identificirao i promiče program nematerijalne kulturne baštine (središnja uloga zajednica uz pristupe odozdo prema gore, održivi razvoj, promicanje kulturne raznolikosti, ljudske kreativnosti i uzajamnosti), ali smo se s druge strane nadovezali na etnomuzikološka istraživanja glazbe u doba nedaća (pandemija AIDS-a, ekološka kriza, rat i dr.), a s treće na literaturu o glazbi i ljudskom rastu (napose Hesmondhalghovu Why Music Matters iz 2013.). Pandemija koronavirusa donijela je, međutim, važnu novinu u odnosu na sva tri navedena sklopa fenomena i istraživanja, a to je da izostaje glazba uživo, u interakciji licem u lice. Cijeli je društveni život, uz otklone tzv. „balkonskih” izvedbi, sveden na komunikacije na daljinu te ova konkretna situacija doista potiče na promišljanje o zamislivosti svijeta glazbe na daljinu uživo. Radeći na svojim etnografijama trenutka, studentice su se usredotočile na pitanje kontekstualne primjene i preoblikovanja starih pjesama, pitanje generiranja svojevrstih „koronavirusnih žanrova” (uz edukaciju, humor ili pak osnaživanje i solidarnost s obzirom na intenciju te balkonske grassroots-izvedbe, live streaming uz interakciju publici i puzzle-sastave s obzirom na prevladavanje barijere između „realnoga” i „virtualnoga”) te pitanje odnosa glazbenih žanrova, koronavirusnih žanrova i produkcije baštine.

Sara Blažev:

Ostani zdrav, nemoj se zaraziti! Uloga glazbe u podizanju svjetske društvene svijesti o koronavirusu

Svakodnevno u medijima slušamo o mjerama opreza i načinima suzbijanja širenja zaraze koja je zaustavila svijet. Društvene mreže u razdoblju karantene bile su preplavljene oznakama #StayAtHome i #WashYourHands, pod kojima je nastalo mnogo glazbeno-edukacijskog sadržaja o društveno prihvatljivom ponašanju tijekom svjetske krize. Danas, izlaskom iz izolacijskog okoliša, tim su porukama dodani izrazi držanja socijalne distance te nošenja maske u zatvorenim prostorima, dajući fizičku dimenziju problemu s kojim se svakodnevno suočavamo. Kao i *hoarding*-kultura koja je u samom početku pandemije dobila novi zamah, *online*-kultura gomilala se neiscrpnom *playlistom* „korona-bontona”. Od profesionalnih glazbenika koji su obrađivali vlastite i tuđe pjesme (TBF: *Pozitivan stav*), do državnih institucija i kompanija čiji su edukacijski spotovi uključivali zarazne melodije (vijetnamski zdravstveni institut NIOEH: *Ghen Cô Vy*), glazbeni medij u kriznoj je situaciji pronašao novi kontekst. Jesu li se uistinu svi držali naputka koji im je ovime predstavljen na prisniji način ili je koronavirus kroz glazbu postao samo još jednim morbidnim trendom u svijetu viralnih videoisječaka? Povrh toga, što se dogodilo s proizvodnjom glazbeno-edukacijskog sadržaja nakon izlaska iz karantene? Kako bismo došli do odgovora na ta pitanja, potrebno je proučiti odnos virtualnog svijeta kao izvora glazbenih primjera i stvarne društvene okoline te transformativna svojstva glazbenog fenomena koji stoji na njihovu razmeđu.

Ena Hadžiomerović:

Bel canto u doba korone: virtualna etnografija globalne krize

Italija je prva od europskih zemalja zahvaćena koronavirusom. Mjesec dana nakon prvog slučaja zaraze, zemlja je proglasila karantenu te su svi njezini građani bili primorani ući u samoizolaciju, što je značilo potpunu odsutnost inače veoma bogatoga društvenog života u Italiji. Ipak, glazbena nacija, kakva talijanska jest, našla je svoja rješenja: ovaj put putem interneta i društvenih mreža. Ubrzo nakon proglašenja karantene počele su se širiti vijesti o zajedničkim koncertima koji će se održati – na balkoni-

ma. Svi koji su imali kakav instrument ili dobar glas pozvani su da izađu na prozore i balkone te zajedničkim muziciranjem prebrode krizu. Balkonski koncerti dobili su odjek posvuda po svijetu, a pokrenuti su i virtualni glazbeni festivali i peticije u potrazi za financijskim boljitkom glazbenika. Ovo je istraživanje usmjereno virtualnoj etnografiji Italije za vrijeme krize prozročene pandemijom koronavirusa, posebice fenomena balkonskih koncerata te glazbenih inicijativa. Upitnikom te intervjuima s talijanskim glazbenicima provedenima *online* istražujem njihove reakcije tijekom i nakon krize. Na kraju nastojim rezimirati uvide o značenju krize za lokalne i globalne glazbene zajednice te ocijeniti načine na koje je glazba, unatoč krizi, uspjela zaživjeti i okupiti jednu naciju.

SESIJA 4

Tradicijska glazba i nacionalizam

kolegij: *Tradicijska glazba*

mentorica: asist. dr. sc. Jelka Vukobratović

moderatorica: Magda Mas

Nacije i nacionalizmi, tvrde modernistički kritičari (Anderson 1990; Hobsbawm 1993), noviji su konstrukti nastali kao društveno kohezivno sredstvo modernih država. Pritom se gradnja nacionalnih identiteta oslanjala na prenositelje mitova o podrijetlu (mythomoteurs, Smith 2003) u koje se mogu ubrojiti i folklorne tvorevine (Rihtman Auguštin 2001). Dugo nakon pojave modernističke kritike, pojavila se i dekonstrukcija koncepta tradicijske kao glazbe koju su društvene elite „stvarale” paralelno sa stvaranjem nacija i nacionalnih država (Bohlman 2011) i koja je u europskim nacionalističkim diskursima bila oruđe kroz čiju se afektivnu vrijednost postizala reprezentacija teritorijalnosti neke nacionalne države (Atanasovski 2017). Da potencijal (tradicijske) glazbe za potpirivanje nacionalizma nije stvar prošlosti, pokazat će studije slučaja o načinima na koje glazba u Petrinji sudjeluje u nacionalističkim diskursima.

Katia Šarlija:

Tradicijska glazba u ulozi održavanja identiteta te sredstva konflikta – primjer Festivala ojkače

Festival koji se 2019. održao četvrti put, od svojih je početaka u Petrinji bio izvorom etnički baziranih konflikata. Konflikt koji nastaje oko festivala u referatu će biti prikazan iz dvije perspektive – one organizatorice Mare Vilus te one koja je ključna u prosvjedu protiv održavanja festivala, branitelja Darka Dumbovića. Kroz uvid u njihova različita tumačenja iste situacije pokušat će se odgovoriti na neka od pitanja kao što su postoji li otvoreni društveni prostor za kulturnu hrvatskih Srba kao manjine u Petrinji te na koji se način interpretira tradicijska glazba u ovome kontekstu i koji se proturječni simboli upisuju u nju.

Ena Hadžiomerović:

Pozicija glazbe bosanskih Hrvata u Petrinji

U Petrinji kao jednome od gradova najpogođenijih Domovinskim ratom, i dugi niz godina nakon rata postojale su tenzije stvorene na temelju kategorija nacionalnosti, etničnosti i religije. Danas se Petrinja javno proklamira kao multikulturalni grad jednakosti, no unatoč tome, u Petrinji nisu svi jednaki. Hrvatske nacionalnosti i etničnosti, s katoličkom religijom koja se čita između redaka, bosanski su Hrvati *Drugi* zbog kulture koju nose sa sobom. Bosanska tradicijska glazba koju aktivno prakticiraju jedna je od onih koje nemaju mnogo kulturnog kapitala i koje teško izlaze na „pozornicu” grada. Ovo etnografsko istraživanje kroz prikaz pozicije dviju petrinjskih obitelji vodi prema odbacivanju nacionalnog diskursa ili pak njegovoj temeljitoj izmjeni.

SESIJA 5

S onu stranu glazbe?kolegij: **Sistematska muzikologija**mentor: **prof. dr. sc. Dalibor Davidović**moderator: **Josip Luković**

Iskustvo nas uči da se svakomu zvučanju ne pridaje status glazbe. No gdje je granica glazbe i što ostaje s onu stranu? Da bi se taj problem mogao razmotriti, valja poći od njezine načelne prijepornosti (neodlučnosti, neodredivosti) kao uvjeta za svako razgraničenje (odluku, određenje). Onomu što se pri svakom pojedinu razgraničenju zbiva, otporima koji se pojavljuju kako na strani glazbe tako i na strani onoga što ostaje s onu stranu glazbe, bili su posvećeni termini ovoga dvosemestralnog kolegija, pri čemu su se razmatrali određenje i modusi slušanja, status zvučanja u pjesništvu i u vizualnim umjetnostima, kao i područja poput „umjetnosti zvučanja“ (engl. sound art). Poseban dio kolegija bio je posvećen notaciji i njezinim granicama, a vodio ga je prof. emer. Nikša Gligo, koji je u zimskom semestru bio i jedan voditelja kolegija. Kolegij je uključivao gostujuća predavanja i razgovore s pojedinim umjetnicima i teoretičarima umjetnosti (Darko Fritz, Hrvoje Hiršl, Brandon LaBelle, Branislav Oblučar).

Andrea Rakitić:**Slušati bez sluha: Profil umjetnice Christine Sun Kim**

Autorica prati umjetnički put i djelo Christine Sun Kim, suvremene američke umjetnice gluhe od rođenja, čija djela međutim često posežu za zvukom, istražujući ga kao multisenzoričku pojavu. Na primjeru nekoliko njezinih djela prikazat će se njezino postupno usvajanje vlastita slušnog iskustva kao ishodišta umjetnosti, kao i ocrtati izazovi koje njezino djelo postavlja publici.

Eva Bošnjaković i Nina Vojtek:

Zvuk (i Zagreb) kao susretište: Kibernetički environment

U okviru Muzičkog *biennala* Zagreb 1977. odvijalo se događanje pod naslovom *Kibernetički environment*, u kojemu su, uz plesače zagrebačkoga Komornog ansambla slobodnog plesa (KASP) pod vodstvom koreografkinje Milane Broš, sudjelovale kibernetičke skulpture njemačkog umjetnika Petera Vogela, postavljene u predvorju Male dvorane *Vatroslav Lisinski*. Analizirajući ulogu zvuka u ovome događanju, autorice pokazuju na koji je način omogućio integraciju plesnog i skulpturalnog, kao i susret različitih umjetničkih senzibiliteta.

SESIJA 6

Bauk (jugo)nostalgije: politike zaborava, poetike pamćenja i popularna glazba

kolegij: **Popularna glazba**

mentorice: **doc. dr. sc. Mojca Piškori** i **asist. dr. sc. Jelka Vukobratović**

moderatorica: **Mia Pleša**

Unutar diskursa koji se bave socijalističkom prošlošću u bivšim jugoslavenskim zemljama postoje dvije nasuprotne tendencije – glas političkih vlasti koje pokušavaju potisnuti sjećanje na pozitivne aspekte socijalističke svakodnevice i glas koji proizlazi iz privatne sfere, gradeći alternativnu afektivnu i identifikacijsku povijest konkretiziranu kroz poetske aspekte, posebice popularnu glazbu. Osam godina nakon što je Ante Perković pisao o „Sedmoj republici“ kao zajedničkom duhovnom prostoru popularne glazbe iz bivših šest republika, njegov pojam s tim značenjem nastavlja živjeti, potvrđujući identifikaciju određenih skupina ljudi s ovim zamišljenim duhovnim prostorom, iako je sam pokojni Perković tvrdio da njegova knjiga „nije nostalgična“. Nostalgične naočale sa sobom donose različite probleme mitologizacije, afektivnog povezivanja, revizionizma i drugih, zamagljujući pokušaje valorizacije bilo u estetskom smislu bilo u smislu ispitivanja društvenih podjela koje su postojale i postoje u popularnoj glazbi i oko nje.

Franceska Paleka:

***e-jugonostalgija*: digitalni potencijal narativa popularne glazbe**

Kao predmet akademskog proučavanja i kategorizacije unutar sfere popularne glazbe, jugonostalgija predstavlja neiscrpan izvor kulturnih i političkih pitanja. Broj radova koji se bave preživljavanjem kulturnih artefakta i praksi u postsocijalističkom kontekstu povećao se u posljednjem desetljeću, što se može pripisati vremenskom odmaku od staroga društveno-političkog okvira, ali i potrebom za afirmacijom specifične nacionalne popularne kulture koja je bila i ostala dio kulturnog nasljeđa. U ovom radu osvrnut ću se na definicije i perspektive autora kao što su Ana Hofman, Ana Petrov, Martin Pogačar, Zala Volčić i Nataša Bajić, iz čijih misaonih procesa jugonostalgija izranja kao fenomen vrijedan daljnjeg preispitivanja i praćenja. U svojem istraživanju tog fenomena odlučila sam se posvetiti manifestacijama u *online* prostoru, u kojem sam se fokusirala na pronalaženje vizualno-auditivnih arhiva u bazama podataka društveno najkorištenijih platforma poput Facebooka i YouTubea. Cilj je rada prikazati kako se, uolikoj mjeri i na koji način popularna kultura bivše države održava i odražava u digitalnom kontekstu današnjice.

Hana Zdunić:

Pozdrav novom valu: mjesto *tribute*-bend(ov)a u popularnoj glazbi

Ovo istraživanje dotiče se različitih načina djelovanja „*ex-yu*” *tribute* benda Pozdrav novom valu iz Zagreba. Rad se temelji na kvalitativnim metodama istraživanja poput polustrukturiranih intervjua s članovima benda te analizi javnog i znanstvenog diskursa o *tribute*-bendovima općenito, kako na globalnoj tako i na regionalnoj razini. Središnji dio bavi se komparativnom analizom triju različitih izvedaba pjesme *Komarci (Ljeto nam se vratilo)* benda The Animatori, s naglaskom na opisivanju individualiziranih (ne)odstupanja pojedinih izvedbi od njihove zadane norme, tj.

originalne pjesme. Jedna izvedba odnosi se na originalnu pjesmu, dočim se druge dvije odnose na studijsku i verziju uživo benda Pozdrav novom valu. Ispitat ću i sljedeće teme: što uopće znači i predstavlja „originalna” inačica pjesme te zbog čega se o *tribute* bendovima priča kao „lošoj” glazbi niske ili uopće nikakve vrijednosti. Isto tako, odgovorit ću na pitanja kako se u njihovu djelovanju naziru (re)definicije odnosa popularne glazbe s konceptima povijesnosti i baštine te na koje načine grade svoje mjesto u imaginarnom prostoru afektivnih i (jugo)nostalgičnih fenomena.

Hannah Pavlić:

Uloga tehnologije u pobuđivanju nostalgije i stvaranju retro zvuka: pokret synthwave

Zadnja dva desetljeća pojavila se intenzivna i generalna nostalgija za 80-im godinama prošlog stoljeća, što je utjecalo na stvaranje retro filmova, mode i glazbe. Nadahnuti člankom Silvije Segure Garcije iz 2019. godine pod nazivom *Nostalgia ON: Sounds evoking the Zeitgeist of the Eighties* koji donosi iznimno jasan pregled muzikoloških radova posvećenih proučavanju nostalgije, retro zvuka i tehnologije u popularnoj glazbi, ponudit ću vlastitu nadopunu poimanja retro zvuka i uporabe tehnologije u snimanju pjesama unutar žanra *synthwave* koji se pojavio početkom 2000-ih godina, istodobno analizirajući dva velika internetska projekta, *Retro Synthwave* i *NewRetroWave*. Osim pregleda muzikoloških istraživanja na ovu temu, rad se bavi i analizom karakterističnih zvukovnih komponenti nastalih u glazbenom studiju, što na području Hrvatske do sada ostaje neistraženo, u pokušaju objašnjenja što to točno priziva nostalgiju i duh nekog vremena. Stavljajući naglasak na hrvatski bend Univerzitas, inspiriran ovim pokretom, istraživanje odgovara na pitanje kako je moguće imitirati zvuk 1980-ih, što čini taj zvuk, zašto se vratio i gdje u tome „leži” nostalgija.